
Financieel crisisplan

Stichting Pensioenfonds Xerox

1 juli 2015

Artikel 1 ~ Inleiding

Het bestuur heeft besloten om een financieel crisisplan op te stellen. Dit is een beschrijving van maatregelen die het bestuur op korte termijn effectief zou kunnen inzetten indien de dekkingsgraad zich zeer snel beweegt richting kritische waarden, waardoor het realiseren van de doelstellingen van het pensioenfonds in gevaar komt.

Het crisisplan is per 1 maart 2012 in werking getreden en als bijlage bij de actuariële en bedrijfstechnische nota van het pensioenfonds opgenomen. De laatste herziening dateert van 1 januari 2015. Het crisisplan is na consultatie van de organen van het pensioenfonds voorgelegd aan De Nederlandsche Bank. Na instemming door De Nederlandsche Bank is het ter kennisneming aan de deelnemers voorgelegd.

In dit crisisplan wordt ingegaan op de volgende elementen:

1. Wanneer is er naar de mening van het bestuur sprake van een crisis?
2. Bij welke ondergrens qua dekkingsgraad kan het pensioenfonds nog herstellen zonder korten?
3. Welke maatregelen heeft het pensioenfonds ter beschikking in geval van een crisis?
4. Hoe realistisch is de inzet van deze maatregelen?
5. Wat is het verwachte financiële effect van de inzet van deze maatregelen?
6. Hoe is bij deze maatregelen rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?
7. Op welke wijze wordt er met belanghebbenden gecommuniceerd en wanneer?
8. Hoe is het besluitvormingsproces vormgegeven?
9. Op welke wijze wordt het crisisplan jaarlijks getoetst?

Artikel 2 ~ Wanneer is er naar de mening van het bestuur sprake van een crisis?

Het bestuur is van mening dat er sprake is van een crisissituatie indien er geen herstel (meer) mogelijk is binnen de hiervoor wettelijk gestelde termijnen zonder pensioenaanspraken en pensioenrechten te korten. In een crisissituatie wordt de continuïteit van het pensioenfonds ook bedreigd. Hierin onderscheidt een crisissituatie zich van een herstelsituatie. Bij een herstelsituatie is het mogelijk te herstellen binnen de gestelde wettelijke termijnen, zonder dat gebruikmaking van de kortingsmaatregel nodig is.

Het crisisplan dient dan ook niet te worden verward met een herstelplan. In een herstelplan wordt door het bestuur aangegeven op welke wijze en met welke inzet van welke sturingsmiddelen het herstel binnen de gestelde termijnen kan worden gerealiseerd. In dit crisisplan wordt aangegeven hoe het bestuur zal handelen in de situatie dat er geen herstel binnen de gestelde termijnen is te verwachten.

Overigens merkt het bestuur op dat er wel een relatie is tussen een herstelplan en een crisisplan, in die zin dat het aantal resterende jaren in een (eventueel) lopend herstelplan mede bepaalt wanneer sprake is van een crisissituatie. Of het pensioenfonds naar verwachting tijdig kan herstellen, wordt in hoge mate bepaald door het niveau en de vorm van de rentecurve alsmede door de hoogte van verwachte toekomstige rendementen.

Artikel 3 ~ Bij welke ondergrens qua dekkingsgraad kan het pensioenfonds nog herstellen zonder korten?

Het minimaal vereist eigen vermogen komt voor het pensioenfonds uit op 4,1% van de technische voorzieningen. De minimaal vereiste dekkingsgraad is derhalve gelijk aan 104,1%.

Mede vanwege de hierboven opgesomde redenen is niet in algemene zin vast te stellen bij welke beleidsdekkingsgraad een pensioenfonds niet meer kan herstellen zonder te korten. In feite is een mogelijke korting aan de orde bij alle beleidsdekkingsgraden onder het zogenaamde kritieke pad, dat ten dele wordt bepaald door marktomstandigheden.

Het bestuur merkt op dat het kritieke pad gebaseerd is op verwachtingswaarden. Dit impliceert vanuit het gehanteerde model geredeneerd dat de kans vanuit het kritieke pad 50% is dat herstel niet tijdig plaatsvindt. De kans op benodigde kortingen in dat scenario dient daaraan te worden gelijkgesteld.

Artikel 4 ~ Welke maatregelen heeft het pensioenfonds ter beschikking in geval van een crisis?

Het is van groot belang om te voorkomen dat het pensioenfonds in een crisissituatie te rechtkomt. Daarom wordt periodiek via Asset Liability Management-studies getoetst of premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid nog voldoende robuust zijn vormgegeven. Hierbij wordt het beleid getoetst binnen verschillende economische hoofdszenario's en worden ook varianten van het toeslagbeleid en het beleggingsbeleid nader onderzocht.

In een crisissituatie zal het bestuur bestaande sturingsmiddelen inzetten om de crisissituatie het hoofd te bieden. Daarnaast zal het bestuur andere sturingsmiddelen die de herstelkracht van het pensioenfonds bevorderen in overweging nemen.

Voor één of meerdere van onderstaande sturingsmiddelen geldt dat het bestuur niet zelfstandig kan besluiten het sturingsmiddel in te zetten. Zo is het bestuur niet zelfstandig bevoegd over te gaan tot aanpassing van het premiebeleid of het aanpassen van de pensioenregeling. Het bestuur is van mening dat het zich primair dient te richten op de sturingsmiddelen die op basis van de uitvoeringsovereenkomst zelfstandig door het bestuur kunnen worden ingezet, zonder overleg of medewerking van derden zoals de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen. Zo wordt ook het meest recht gedaan aan de onafhankelijke positie en de eigen verantwoordelijkheid van het bestuur.

Het bestuur heeft, rekening houdend met de fondsdocumenten van het pensioenfonds, de volgende sturingsmiddelen tot haar beschikking:

1. Het al dan niet verlenen van toeslagen.
2. Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid.
3. Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
4. Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling.
5. Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging.

Deze maatregelen zijn als volgt terug te vinden in de fondsdocumenten:

Maatregel	Statuten	Pensioenreglement	Uitvoerings-overeenkomst	Actuariële en bedrijfstechnische nota
1	Artikel 10	Artikel 18	Artikel 9	Artikel 9
2	-	-	-	Artikel 10
3	-	Artikel 22	Artikel 10	Artikel 9
4	Artikel 17	Artikel 22	Artikel 8	-
5	Artikel 20	-	-	-

Artikel 5 ~ Hoe realistisch is de inzet van deze maatregelen?

1. Het al dan niet verlenen van toeslagen

De aanpassing van de pensioenaanspraken en pensioenrechten door middel van een toeslagverlening is voorwaardelijk. Het bestuur is bevoegd de toeslagverlening te verminderen, zo nodig tot nul, indien de financiële positie van het pensioenfonds daartoe noodzaakt. Indien en zolang er sprake is van een dekkingstekort, vindt geen toeslagverlening plaats aan de actieve deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigde deelnemers. Zodoende worden toeslagen in crisisscenario's in de regel sowieso niet toegekend.

2. Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid

Het strategisch beleggingsbeleid wordt door middel van een Asset Liability Management-studie afgestemd op de verplichtingen van het pensioenfonds. Door het strategisch beleggingsbeleid periodiek te herijken aan de hand van een nieuwe Asset Liability Management-studie, kan er worden ingespeeld op wijzigingen in het risicoprofiel van de pensioentoezeggingen en in de risicoperceptie van het bestuur.

Het bestuur heeft besloten om bepaalde risico's geheel of gedeeltelijk af te dekken. Het valutarisico wordt volledig afgedekt. Met betrekking tot het renterisico heeft het bestuur besloten om het verschil in duration van de beleggingen en pensioenverplichtingen strategisch voor 80% (op de zuivere rentecurve) van de voorziening pensioenverplichtingen te matchen met een tactische afwijking, waarbij het minimum 55% is en het maximum 100%, waarbij de waardering van de verplichtingen tegen de marktwaarde wordt gehanteerd. In 2011 heeft het bestuur besloten om de afdekking van de pensioenverplichtingen te verlagen van 75% naar 60% (tegen de marktwaarde). Deze matching is vormgegeven binnen een QIF. De samenstelling van de QIF is zodanig dat tezamen met de credits 60% van het renterisico (tegen marktwaarde) is afgedekt. De beleggingscommissie toetst op kwartaalbasis het actuele percentage en past dit percentage indien nodig aan.

3. Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten

Het bestuur kan besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen, indien overige maatregelen niet voldoende zijn. Deze situatie kan zich voordoen in de volgende gevallen:

- Uit het herstelplan blijkt dat met de inzet van de overige financiële sturingsmiddelen herstel binnen de wettelijke termijnen niet mogelijk is. Vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten zal dan in principe gespreid over de duur van het herstelplan plaatsvinden. Alleen de korting in het eerste jaar zal onvoorwaardelijk worden toegepast. Eventuele kortingen in latere jaren zullen alleen worden toegepast indien en voor zover dit noodzakelijk blijkt bij het in dat jaar op te stellen herstelplan.
- Op vijf achtereenvolgende (jaarlijkse) meetmomenten is sprake van een dekkingstekort en tevens is de actuele dekkingsgraad op dat moment lager dan de vereiste minimale dekkingsgraad. Het pensioenfonds zal dan genoodzaakt zijn de situatie van het dekkingstekort per direct op te heffen door het korten van de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten. Deze korting is onvoorwaardelijk en zal niet gespreid worden over de resterende hersteltermijn.

4. Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling

Als de dekkingsgraad zich begeeft richting kritieke grenzen, kan worden overwogen de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen te vragen de pensioenregeling aan te passen. Het bestuur zal de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen in deze situatie op de hoogte brengen van de noodzaak van de aanpassing van de pensioenregeling en zal daarin een adviserende rol vervullen.

Een besluit tot wijziging van het pensioenreglement komt tot stand op initiatief van het bestuur of van de werkgevers indien uit overwegingen van pensioenbeleid het noodzakelijk geacht wordt, dat het van kracht zijnde pensioensysteem of de grondslagen daarvan geheel of gedeeltelijk worden veranderd of vervangen.

De werkgevers behouden zich eenzijdig het recht voor de pensioenovereenkomst zonder instemming van de werknemer te wijzigen, indien sprake is van een zodanig aantoonbaar zwaarwichtig belang van de werkgever(s), dat het belang van de werknemer dat door de wijziging zou worden geschaad daarvoor naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid moet wijken. Tenzij bij of krachtens de Pensioenwet anders is bepaald, wordt, in geval van een wijziging van de pensioenovereenkomst, geen inbreuk gemaakt op het gedeelte van de pensioenaanspraken dat tot de datum van wijziging is opgebouwd.

5. Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging

Ter dekking van de verleende pensioenaanspraken en pensioenrechten kan het pensioenfonds de verplichtingen, voortvloeiende uit het pensioenreglement, geheel of gedeeltelijk herverzekeren door het sluiten van overeenkomsten van levensverzekering met één of meer levensverzekeringmaatschappijen.

Het bestuur is bevoegd over te gaan tot herverzekering, overdracht of onderbrenging in verband met:

- a. de actuariële en bedrijfstechnische opzet van het pensioenfonds; of
- b. de geschiktheid en betrouwbaarheid van het bestuur.

Artikel 6 ~ Wat is het verwachte financiële effect van de inzet van deze maatregelen?

Het bestuur is van mening dat alles in het werk moet worden gesteld om het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten te voorkomen. Daarom worden hierna alle mogelijke maatregelen geïnventariseerd en beoordeeld op effectiviteit en haalbaarheid.

1. *Het al dan niet verlenen van toeslagen*

Het is vast beleid dat in geval van een reservetekort geen toeslagen worden verleend. Het inzetten van de maatregel om geen toeslagen te verlenen, levert derhalve geen extra financieel effect op.

2. *Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid*

Het aanpassen van het beleggingsbeleid heeft geen voorspelbaar financieel effect. Derhalve wordt deze maatregel dan ook niet ingezet.

3. *Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten*

Het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft een groot positief financieel effect. De maatregel is tevens haalbaar: het bestuur kan besluiten de opgebouwde pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen, indien overige maatregelen niet voldoende zijn.

4. *Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling*

Het aanpassen van de pensioenregeling is een maatregel die niet door het bestuur kan worden ingezet, maar door de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen. Wel heeft het bestuur een signaalfunctie richting de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen. Het aanpassen van de pensioenregeling kan een positief financieel effect hebben. Het is echter een lange termijnoplossing, die niet per direct haalbaar is.

5. *Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging*

Het kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging is een lange termijnoplossing, die niet per direct haalbaar is. De maatregel heeft een beperkt positief financieel effect.

Artikel 7 ~ Hoe is bij deze maatregelen rekening gehouden met evenwichtige belangenafweging?

Het bestuur neemt in zijn afwegingen als uitgangspunt dat de belangen van de actieve deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigde deelnemers en werkgevers op evenwichtige wijze moeten worden behartigd. Hierna wordt de evenwichtige belangenafweging beschreven voor alle mogelijke maatregelen.

1. Het al dan niet verlenen van toeslagen

Gedurende een dekkingstekort wordt, conform het beleid in de actuariële en bedrijfs-technische nota, de toeslagverlening voor alle belanghebbenden (dus zowel de actieve deelnemers als de inactieve deelnemers) opgeschort.

2. Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid

Deze maatregel wordt niet ingezet.

3. Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten

Indien moet worden overgaan tot het korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten, zullen de pensioenaanspraken en de pensioenrechten met een gelijk percentage gekort worden.

4. Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling

De evenwichtige belangenafweging dient bij het inzetten van deze maatregel plaats te vinden door de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen.

5. Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging

De evenwichtige belangenafweging is bij deze maatregel afhankelijk van de marktomstandigheden. Een en ander zal nader onderzocht moeten worden op het moment dat deze maatregel ingezet zou worden.

Artikel 8 ~ Op welke wijze wordt er met belanghebbenden gecommuniceerd en wanneer?

Voor de reguliere communicatie beschikt het pensioenfonds over een communicatieplan. Op de website van het pensioenfonds staan alle voor belanghebbenden relevante fondsdocumenten, zoals pensioenreglementen, statuten en jaarverslagen. Het pensioenfonds informeert de belanghebbenden via deze website tevens over actuele ontwikkelingen, waaronder de actuele dekkinggraad (per maand).

Indien gebruik gemaakt wordt van de in dit crisisplan opgenomen maatregelen, zal het bestuur hierover communiceren. Hierna wordt een communicatieoverzicht gegeven voor alle mogelijke maatregelen.

Doelgroep	Onderwerp	Communicatiemiddel	Tijdstip
A GD P W V T	Het al dan niet verlenen van toeslagen	Correspondentie Website	Binnen één maand na bestuursbesluit

V	Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid	Correspondentie	Binnen één maand na bestuursbesluit
A GD P W V T	Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten	Correspondentie Website	Binnen één maand na bestuursbesluit
A GD P W V T	Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling	Correspondentie Website	Binnen één maand na bestuursbesluit
A GD P W V T	Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging	Correspondentie Website	Binnen één maand na bestuursbesluit

- A actieve deelnemers
- GD gewezen deelnemers
- P pensioengerechtigde deelnemers
- W werkgevers
- V verantwoordingsorgaan
- T toezichthouder De Nederlandsche Bank

Artikel 9 ~ Hoe is het besluitvormingsproces vormgegeven?

Het bestuur ziet zichzelf bij een crisissituatie als crisisteam. De lijnen binnen het bestuur zijn kort en de bestuursleden kunnen elkaar eenvoudig en snel bereiken om met elkaar te overleggen over de crisissituatie. Indien nodig wordt door het bestuur advies ingewonnen bij externe adviseurs van het pensioenfonds. Hierna wordt voor alle mogelijke maatregelen weergegeven hoe het besluitvormingsproces is vormgegeven.

1. *Het al dan niet verlenen van toeslagen*

Besluiten kunnen door het bestuur op grond van de statuten worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen in een bestuursvergadering waarin ten minste vier bestuursleden in persoon en/of bij volmacht aanwezig zijn. Teneinde de pariteit te waarborgen, dient de helft van de aanwezige bestuursleden afgevaardigd te zijn namens de werkgevers en de helft namens de werknemers en de pensioengerechtigde deelnemers. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor besluiten over het al dan niet verlenen van toeslagen.

2. *Het al dan niet aanpassen van het beleggingsbeleid*

Het bestuur is verantwoordelijk voor het strategische beleggingsbeleid van het pensioenfonds. De beleggingscommissie ondersteunt dan wel adviseert het bestuur ten aanzien van het strategische beleggingsbeleid. Daarnaast is de beleggingscommissie verantwoordelijk voor het tactische beleggingsbeleid.

3. *Het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten*

Besluiten kunnen door het bestuur op grond van de statuten worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen in een bestuursvergadering waarin ten minste vier bestuursleden in persoon en/of bij volmacht aanwezig zijn. Teneinde de pariteit te waarborgen, dient de helft van de aanwezige bestuursleden afgevaardigd te zijn namens de werkgevers en de helft namens de werknemers en de pensioengerechtigde deelnemers. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor besluiten over het al dan niet korten van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

4. *Het al dan niet aanpassen van de pensioenregeling*

Een besluit tot wijziging van het pensioenreglement komt tot stand op initiatief van het bestuur of van de werkgevers indien uit overwegingen van pensioenbeleid het noodzakelijk geacht wordt dat het van kracht zijnde pensioensysteem of de grondslagen daarvan geheel of gedeeltelijk worden veranderd of vervangen. Een bestuursbesluit tot wijziging van het pensioenreglement komt tot stand na overleg met de bij het arbeidsvoorwaardenoverleg betrokken partijen. Dit adviesrecht geldt, tenzij het betreft:

1. een wijziging op grond van in het pensioenreglement omschreven ingrijpende wijzigingen van omstandigheden; of
2. een wijziging waartoe de financiële toestand van het pensioenfonds aanleiding geeft, in welke gevallen het besluit genomen wordt door het bestuur; of
3. een wijziging ten gevolge van wettelijke of wettelijk verplicht gestelde regelingen.

In deze gevallen wordt het bestuursbesluit tot wijziging van het pensioenreglement van kracht zodra het door het bestuur aan de deelnemers is medegedeeld.

5. *Het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging*

Besluiten kunnen door het bestuur op grond van de statuten worden genomen met gewone meerderheid van de uitgebrachte geldige stemmen in een bestuursvergadering waarin ten minste vier bestuursleden in persoon en/of bij volmacht aanwezig zijn. Teneinde de pariteit te waarborgen, dient de helft van de aanwezige bestuursleden afgevaardigd te zijn namens de werkgevers en de helft namens de werknemers en de pensioengerechtigde deelnemers. Dit besluitvormingsproces geldt ook voor besluiten over het al dan niet kiezen voor herverzekering, overdracht of onderbrenging.

Artikel 10 ~ Op welke wijze wordt het crisisplan jaarlijks getoetst?

Dit crisisplan zal telkens worden geactualiseerd wanneer de situatie hiertoe aanleiding geeft. Een crisisplan is geen statisch geheel, maar maakt onderdeel uit van het continue risicomanagement van het pensioenfonds. Het crisisplan is dan ook onlosmakelijk verbonden met het risicomanagement van het pensioenfonds en de hiermee verband hou-

dende bepalingen in de actuariële en bedrijfstechnische nota. De actuariële en bedrijfstechnische nota wordt periodiek door het pensioenfonds geëvalueerd en zo nodig aangepast. Ook worden premiebeleid, toeslagbeleid en beleggingsbeleid periodiek getoetst aan de hand van Asset Liability Management-studies. De periodieke toetsing van het crisisplan zal bij deze toetsing worden meegenomen.

Ten slotte zal de effectiviteit van het crisisplan worden beoordeeld, nadat zich een crisis heeft voorgedaan en het crisisplan ten uitvoer is gebracht. Als gevolg van de ervaring die in een dergelijke situatie wordt opgedaan, kan het crisisplan verder worden geactualiseerd.